

גיליון מס' 434 פרשת חקת
תשפ"א שנה תשיעית

גליון זה יוצא לזכות ידידינו החשוב
שיראה ברכה והצלחה בכל הענינים

להקדשות ע"ג הגליון
ניתן לפנות למס' 053-3145900

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

פנינים על הפרשה

זאת התורה אדם כי ימות באהל (י"ט י"ד)

ספר רבנו כמה פעמים:

כשלמדתי בצעירותי בישיבת תפארת ציון בבני ברק, שמענו שעורים מהגאון הצדיק רבי אברהם יצחק גרשנוביץ זצ"ל. הוא היה רב עוד בחוץ לארץ וקראו לו הז'בינקער רב. ספרו עליו שבבחרותו למד בטלז אצל הגאון רבי אליעזר טעלזר, ובאותם תקופות לא היתה הפרוטה מצויה בכיס של הבחורים, ואם היו צריכים לנסע לאיזה מקום, היו מבקשים דמי נסיעה מהראש-ישיבה. הראש ישיבה אכן היה נותן את הכסף, אך תנאי היה לו: אני רוצה לשמע מקדם איזה 'דבר תורה'. פעם הוצרך הבחור גרשנוביץ לנסע למקום, ובקש מעות לנסיעה. ענה לו רבי אליעזר: תאמר לי איזה דבר תורה. הבחור השנון ענה: הרי עני חשוב כמת (נדרים ס"ד ב) ומצוה לקים דברי המת (תענית כ"א א'), ואני מבקש מעות... הגיב רבי אליעזר: מצוה לקיים דברי המת רק אחרי שהוא מת, אבל לא בעודו חי והוא אומר אני חשוב כמת... ומכל מקום הראש ישיבה נהנה משנינותו של הבחור ונתן לו כסף. פעם הגיע אל רבנו יהודי ובקש שיתן לו את כל עשרות ספריו שחבר, במתנה חנם אין כסף... רבנו כנראה הבין שהלה חפץ במתנות. הביט בו ומיד אמר: איתא בגמרא (ערובין פ"א ב'): 'דבר תורה מעות קונות'. אתה רוצה דבר תורה? על ידי מעות הקונות...

(שבענו מטוביך)

שו"ת בעניני הפרשה

עובדות והוראות בענין:

אין הנחש ממית אלא החטא - ואין המקום גורם

וצווה הקדוש ברוך הוא למשה לעשות דמות שרף הממית אותם ואז יתרפאו, להודיע כי אין הנחש ממית אלא החטא, וכמו שאמרו: בברכות לג א' אין ערוד ממית אלא החטא (רבנו בחיי).

מקרים תמוהים מתגלגלים על אנשים, והדעת נוטה לפעמים לחשוש מנסתרות או מגלגולים או משדים ורוחות, והשאלות הרבות מגיעות לפתחו של רבנו איש איש ושאלותיו.

יש דירה בעיירת ירוחם שמי שבא להתגורר שם, אחרי קצת זמן צריך לעזוב מירוחם, האם יש דברים בגו? בקידושין ל"ט: דיש מקומות שמיועדין להזיק בההיא בי בני דכי עיילי בתרין אפילו ביממא הוו מיתזקי וגמ' חולין צ"ה: בית וכו' יש סימן, אע"פ שרש"י פירש קצת באופן אחר דקאי שבנה בית עי"ש. שיסיידו את הדירה ועל ידי זה יהיה כעין דבר חדש. [ע"י חולין צ"ו] יש לסייד את הבית מחדש, והוי כמו בית חדש. האם לסייד כל מקום ומקום בקפיידא כמו אחורי ארון ספרים וכדו'? אין צורך כל כך, אבל לעשות איך שרגילים.

אמרתי לפני כחודש נכנסנו עם אברך לברכה לזש"ק, הוא אמר כי הוא כבר נשוי 4 שנים, ונודע להם שהם מתגוררים בדירה שהדיירים הראשונים - אם ובת, האם חלתה במחלה ל"ע, וגם הדיירים שבאו אחריהם התגוררו 5 שנים ולא נפקדו, ועתה, הם מתגוררים בדירה הזו כבר 4 שנים ולא נפקדו. הרב אמר להם לבדוק את המזוזות כעצת החזו"א, ועשו כן ונמצאו כשרות, מה לעשות כעת? על פי דין אין צורך לעשות כלום. ומה לעשות למעשה? שיסיידו את הבית. האם את כל הבית או רק את חדר שינה? קודם חדר שינה, אחר כך נראה.

הציעו לאחיינתי משרה של מורה שנהרגה בתאונת דרכים, וליבה נוקפה. אין בזה שום שאלה.

זוג שהתגרש, מהו להשתמש במיטותם? ת: אין בזה שום בעיה. לסבא קראו אברהם, והוא חלה והוסיפו חיים וחי, ועתה רוצים לקרות לנכדו אברהם בלבד כי יש סבא חיים, והרי אברהם היה חולה שלכן הוסיפו חיים, האם לנו יש קפיידא לא לתת אברהם.

לא השם אברהם היה הגורם למחלה, המחלה לא שייכת לשמו, רק יש סגולה של שינוי שם. ויכולים לתת אברהם. יהודי ששמו גרשון ויש לו צרות רבות, והוא אומר כי חושש שהשם לא טוב, ומעוניין לשנות את שמו.

לא משנים שם רק על חולה מסוכן, ותגיד לו שלא השם גורם.

אשה שיש לה את המחלה הידועה, והיא מתגוררת בבית בשכירות, שממש על מקום חדר השינה הקבלן חתך שם עץ פרי, וחוששים שזה הטעם, כיון שכריתת עץ פרי זו סכנה.

וכי הבית נאסר בהנאה, מה זה שייך להם [שהם לא כרתו] זה כלום.

(כל משאלותיך)

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

על שיח

לקראת שנת השמיטה הבעל"ט

כינוס מיוחד במעונו של מרן רבינו שליט"א לחיזוק לימוד הלכות שמיטה במסגרת ארגון 'דרשו'.

ביום שלישי האחרון נערך בחדרו של רבינו שליט"א, כנס יחודי על ידי הארגון לחיזוק לימוד ההלכה ושינון הש"ס "דרשו" בשיתוף עם מכון "שיח אמונה" להאדרת ספרי רבינו שליט"א.

במהלך הכינוס הכריזו ראשי 'דרשו' על מסלול לימודים חדש "קנין שביעית", במהלכו ילמדו האברכים ובני התורה, על פי סדר תוכנית מיוחדת את הרמב"ם הלכות שמיטה בשילוב דברי הדרך אמונה ופוסקי זמנינו, כשמילגה נאה תהיה בצידה.

הגאון רבי יצחק שאול שליט"א בן מרן שליט"א נשא דברים בשם אביו שליט"א על חשיבות לימוד השביעית שמקרב את הגאולה, והתייחס גם לנושא המבחנים שנערכים במסגרות הארגון ואמר כי "בגמ' מבואר הרבה פעמים שחז"ל היו עושים מבחנים לתלמידים כדי לזרז אותם, כגון 'הוה בדיק לן רבא' וכו', ועי' רש"י בעירובין י"ג לחדד התלמידים ששימו לבם לתורה ויאמרו פלפול מלבם" וסיים בברכה שיזכו להגדיל שם שמים ולהאדירה.

כמו כן נשאו דברים גם ראב"ד בד"ץ בני ברק הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א, הגאון רבי חזקיהו אברהם ברוידא שליט"א רב שכונת גני איילון, ונשיא 'דרשו' רבי דוד הופשטטר שליט"א.

רבינו שליט"א בראש המעמד, ולצידו הרבנים הגאונים, מימין לכיון השעון: רבי חזקיהו אברהם ברוידא שליט"א רב 'גני איילון' אחיסמך, רבי שמואל אליעזר שטרן שליט"א אב"ד שערי הוראה, רבי יהודה אריה דינר רב מרכז העיר ב"ב, רבי ברוך דב דיסקין שליט"א ראש ישיבת ארחות תורה, רבי יצחק לוקסנבורג שליט"א רב שכונת נאות שמחה מו"ע, רבי יהושע ברכץ שליט"א רב קהילת יוצאי צרפת, רבי איתמר גרבוז שליט"א ראש ישיבת ארחות תורה, נשיא 'דרשו' רבי דוד הופשטטר, רבי שריאל רוזנברג ראב"ד בד"ץ בני ברק.

הערות הקוראים

בגיליון 'דברי שי"ח' השבוע נכתב כך:

"בשנת תש"ה הדרים ה'חזון איש' לקבוץ 'חפץ חיים', שם היו מספר חקלאים שהקפידו על מצות שמיטה, והוא ראה צורך לחזק את רוחם. לנסיעה זו הצטרף גם מרן הרב מפוניבז' זצ"ל". סוף ציטוט.
מאחר ואתם משתדלים לכתוב את האמת ומכבדים את עצמכם, ראיתי לנכון לתקן כדלהלן:

א. קיבוץ חפץ חיים היה כולו שומר שמיטה ולא מספר חקלאים. הם שמרו שמיטה כבר בשמיטה תרח"צ, כשאת השאלות הפנו למרן הגר"ע ביולנא באמצעות הרב קלמן כהנא, והגר"ע הפנה אותם למרן החזו"א ששמו טרם התפרסם אז בארץ.

ב. הקשר בין מרן החזו"א לקיבוץ חפץ חיים היה לא רק בעידוד רוחם אלא הם היו הראשונים ששמרו שמיטה על פי פסקיו כפי שהורה להם באמצעות הרב קלמן כהנא שכבר בשנת ת"ש ערך את הלכות המצוות התלויות בארץ עפ"י פסקי החזו"א.

"אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה" (מתוך ההפטר)

באחת השנים, כאשר נתכבד רבינו בעלית שירת הבאר, אחרי התפילה פתח ואמר: כתוב במגילה (ט"ז): כל השירות כולן נכתבות אריח על גבי לבנה ולבנה על גבי אריח (דהיינו שהרוח כפול מן הכתב, בשורה אחת הרוח באמצע והכתב מהצדדים, ובשורה שניה הרוח מהצדדים והכתב באמצע, וכן בכולם. וכמו שכותבים את שירת הים) והתקשתי, מדוע שירת הבאר לא נוהגים לכתוב אריח על גבי לבנה. וחפש רבינו ב'מנחת שי' ולא מצא כלום (והראה שבמסכת סופרים פ"ב ה"ד איתא שמברכים על השירה לפני ולחריה), וצריך עיון.
(נשמח לקבל מהקוראים החשובים תשובה לשאלה זו)

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585-1586 שלוחה-

קהילות 073-2757000 שלוחה-4310